

PROJEKTNI ZADATAK
za izradu studije izvodljivosti izgradnje panoramske žičare Bar -
Rumija - Skadarsko jezero

VRSTA, TEHNIČKE KARAKTERISTIKE (SPECIFIKACIJE)
GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I BIODIVERZITET BARA

Područje Bara nalazi se u jugoistočnom dijelu Crne Gore na obali Jadranskog mora i prostire se na površini od 505 km². Dužina morske obale je 46 km, od čega su 9 km plaže, a u dužini od 65 km izlazi na Skadarsko jezero.

Opština Bar raspolaže sa raznovrsnom florom i faunom. Tip vegetacije koji dominira u priobalnom dijelu Bara je makija. Sjevernije, prema planinskim masivima: Sutormana, Lisinja i Rumije nalaze se mješovite hrastovo - bukove šume. Makiju barskog primorja čine: hrast crnika, lovor, mirita, žukva, oleander, glog, trnjina, drača, kostrika. Citrusi (mandarina, pomorandža, limun), šipak, maslina, vinova loza i smokva su karakteristične biljne kulture Bara. Turistički atraktivne su Stara maslina na Mirovici i Ginkgo biloba u parku Dvorca kralja Nikole. Na teritoriji Opštine Bar žive razne vrste riba, vodozemaca, ptica, sisara i beskičmenjaka.

Najznačajniji dio Bara, po bogatoj ornitofauni je basen Skadarskog jezera. Na jezeru, postoji značajan životinjski svijet i naseljava ga oko 270 vrsta ptica gdje se izdvaja pelikan, kao malobrojna i rijetka ptica. Atraktivni lokaliteti koji obiluju sa divljačima (zec, lisica, vuk, jazavac, divlja svinja) su Ostros, Lisinj, Sutorman, Rumija i Sozina.

U Baru se nalazi veliki broj kulturno - istorijskih objekata poput Starog Bara, Dvorca kralja Nikole, srednjovjekovnog grada Haj Nehaja, mnoštvo vjerskih objekata itd.

Stari Bar

Nalazi se na strmoj litici, nepristupačnoj sa tri strane, u podnožju planine Rumije. Odbrambeni položaj i izvor vode za piće bili su najvažniji razlozi zbog kojih je Stari Bar, za razliku od ostalih gradova na obali, bio udaljen oko 4 km od mora. Ovaj grad, čiji su građani živjeli od zanatstva, trgovine i maslinarstva, građen je sukcesivno tokom vijekova. Najstariji djelovi su na isturenoj visoravni litice gde se nalazi kapija grada iz 10. - 11. vijeka. Nedaleko odavde, odvojena od naseljenog dijela, nalazi se Citadela, koja je imala isključivo odbrambeni karakter. U gradu još uvijek postoje ostaci brojnih crkava različitih stilova iz različitih perioda. Sačuvani su temelji rimsko - gotičke katedrale Sv. Đorđa iz XI vijeka, a zatim dvije gotičke crkve - Sv. Katarina i Sv. Veneranda. Iz turskog perioda su barut i amam. Zapadni dio grada utvrđen je kasnije, najpre u 14. vijeku, a zatim za vreme venecijanske uprave u 16. vijeku. U ovom dijelu grada nalaze se ruševine crkve Sv. Nikole, koja je sagrađena u XIII vijeku. Na malom trgu u centru grada, nalazi se dobro očuvana crkva posvećena Svetom Jovanu. Izvan grada, sjeverno od gornje tvrđave, nalaze se dobro očuvani ostaci akvadukta iz 16. i 17. vijeka tj. akvadukta koji je dovodio vodu sa planine u grad. Najnovija arheološka istraživanja otkrila su keramiku iz VIII - VI vijeke prije nove ere iz vremena kada je ovde postojalo ilirsko naselje.

Dvorac kralja Nikole

Sagrađen je 1885. godine, na samoj obali mora. Sastoji se od velikog dvorca, malog dvorca, kapele, osmatračnice i zimske bašte. Godine 1910. izgrađena je prostrana plesna dvorana. U sklopu dvorca nalazi se i park sa velikim brojem mediteranske vegetacije. Ispred dvorca izgrađen je veliki drveni mol koji je služio za

pristajanje brodova i jahti, gde je kralj Nikola dočekivao i ispraćao važne ličnosti. Između 1866. i 1916. godine posjedovao je oko 10 brodova. Jednu od njih, "Sibil", kupio je od romanopisca Žila Verna, a njegovu poslednju brod-jahtu "Rumija" potopila je 1915. godine austrougarska topovnjača na mjestu današnje gradske marine. Danas je dvorac lokalni muzej. Ovdje je i veliki cvjećarnik posebnog oblika od nerđajuće konstrukcije, poklon italijanskog kralja Emanuela, koji danas služi kao ugostiteljski objekat pod nazivom "Knjaževa bašta".

Imajući u vidu veliki turistički potencijal Bara, izgradnjom žičare - gondole, dodatno bi se povećala turistička ponuda Bara, a samim tim i povećala zarada od turizma.

ŽIČARA KAO VID PREVOZA

Žičara je vrsta transportnog sistema, koja služi za prevoz putnika (u ovom slučaju) između dvije ili više tačaka, s kabinama ili otvorenim sjedištima koje vuku žičani konopci - sajle.

Ovi sistemi pružaju brz i efikasan prevoz, smanjujući potrebu za tradicionalnim putničkim vozilima, doprinoseći održivosti transporta u određenim uslovima.

Zakonski pojam definiše da je žičara podsistem javnog transporta lica i sastoji se od infrastrukture i podсистема, projektovanih, izrađenih i sastavljenih u svrhu transporta lica.

Kapacitet žičare se odnosi na maksimalni broj putnika (u ovom slučaju) koji se može prevesti u određenom vremenskom periodu. Kapacitet žičare zavisi od nekoliko faktora, uključujući vrstu žičare, broj i kapacitet kabina, brzinu kretanja, kao i trajanje vremena potrebnog za ukrcavanje i iskrcavanje putnika na stanicama.

Kapacitet žičare se često izražava u broju putnika koji se mogu prevesti po satu ili u toku jednog radnog dana. Ovaj kapacitet igra ključnu ulogu u efikasnosti žičare kao sredstva javnog prevoza ili turističke atrakcije.

Osnova za planiranje

Prednosti žičare

Turistička saobraćajna infrastruktura podrazumijeva sve nestandardne vidove komunikacije koji nemaju primarni cilj savladavanja većih udaljenosti uz ostvarivanje ekonomske ili druge koristi.

Osnovni cilj ovih vrsta kretanja je kvalitetno iskorišćavanje prirodnih, turističkih i ostalih resursa predmetnog prostora, bez narušavanja prirodnih i stečenih vrijednosti unutar prostora.

Žičare omogućavaju brz i efikasan transport putnika sa nižih na više nadmorske visine ili obrnuto, čime se štedi vrijeme i uložena energija.

Žičare pružaju pristupačan način transporta i osobama sa posebnim potrebama, kao što su stariji ljudi ili osobe sa invaliditetom, omogućavajući im da uživaju u planinskim predjelima.

Korišćenjem žičara može se smanjiti potreba za korišćenjem putničkih vozila u planinskim područjima, smanjujući tako saobraćajne gužve, negativan uticaj na životnu sredinu, odnosno i rizik nastanka saobraćajnih nezgoda na putevima

PREDMET PROJEKTOG ZADATKA

Predmet nabavke je studija izvodljivosti za postavljanje žičare/gondole za potrebe uspostavljanja prevoza putnika od prigradske zone grada Bara (MZ Šušanj, MZ Bar IV ili MZ Bar V, ne ograničavajući se ni na druge MZ, a što će se precizno odrediti prilikom izrade studije), preko područja koje gravitira u blizini planine Rumije (obuhvatajući, ali ne ograničavajući se na dio prostora MZ Bar V i Starog Bara, poput Zubaca, Velembusa, Mikulića, Starog Bara do zone Skadarskog jezera, koja obuhvata MZ Crmnicu, MZ Šestane i/ili MZ Ostros (Pinčice, Livare, Donje Muriće, eventualno Krnjice ili Bobovište).

Ukupna dužina trase planirane gondole od Bara, preko planinskog masiva u blizini Rumije do Skadarskog jezera iznosila bi oko 6,5 km.

Dužina trase iz prethodnog stava može imati značajna odstupanja, u zavisnosti od karakteristika terena, imovinsko - pravnih pitanja i planske dokumentacije. U svakom slučaju, trasu predmetne gondole potrebno je uskladiti sa postojećom i raspoloživom planskom i projektnom dokumentacijom, kao i eventualno sa planskom dokumentacijom koja je u razradi za predmetno područje, vodeći računa, u mjeri mogućeg, da gondola bude trasirana dominantno kroz državnu imovinu, radi smanjenja troškova eventualne eksproprijacije.

Samu prethodnu studiju izvodljivosti sa konceptualnim rješenjem je potrebno izraditi poštujući Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, Zakon o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, Pravilnik o uslovima za žičare za prevoz lica i drugih zakonskih i podzakonskih akata, u skladu sa pozitivnim pravnim propisima Crne Gore.

CILJ STUDIJE OPRAVDANOSTI

Studija izvodljivosti ima za cilj sagledavanje resursnih i prostornih mogućnosti i ograničenja izgradnje objekata, sa zadatkom da se kroz postupke vrednovanja usvoji generalna koncepcija, makrolokacija i prostorna dispozicija objekta, utvrde osnovne funkcionalne, tehnološke i tehničke karakteristike objekta, etapnost gradnje, uslovi eksploatacije, odnos prema prostoru i životnoj sredini, kao i osnove za ekonomsku analizu.

Pored navedenog, cilj izrade studije izvodljivosti je:

- razmatranje uticaja planskih dokumenata Opštine Bar i drugih planova prilikom predlaganja razmatranja varijantnih rješenja;
- vršenje izbora optimalne varijante na osnovu prirodnih, tehničkih, tehnoloških, ekonomskih, funkcionalnih, ekoloških i drugih uslova;

- osavremenjavanje ostalih neophodnih podataka i vršenja dopunskih istraživanja ukoliko raspoložive informacije ne zadovoljavaju nivo tačnosti za izradu generalnog projekta;
- utvrđivanje nivoa ekološke zaštite za trasu i okolinu;
- donošenje odluke naročito o optimalnom koridoru, etapnosti građenja, lokaciji i koncepciji planiranih objekata, uslovima eksploatacije i dr.

PODLOGE I PLANSKE OSNOVE

Postojeći propisi i regulative:

Pri izradi studije izvođač je dužan da se pridržava važeće zakonske regulative i važeće planske dokumentacije.

U okviru određivanja koridora obavezno uzeti u obzir:

Prostorno planiranje/urbanističke planove i ostale informacije neophodne za izbor koridora.

Za izradu generalnog projekta koristiti Topografske planove razmjere 1:25000-1:10000.

PREDMET I SADRŽINA STUDIJE IZVODLJIVOSTI

Predmet studije je utvrđivanje optimalnog koridora gondole za potrebe uspostavljanja prevoza putnika od prigradske zone Bara (MZ Šušanj, MZ Bar IV ili MZ Bar V, ne ograničavajući se ni na druge MZ, kao što je gore navedeno) preko zone koja gravitira u blizini planine Rumije do zone Skadarskog jezera. Takođe, potrebno je utvrditi optimalne veze sa postojećim turističkim mikrolokacijama i mrežom puteva, biciklističkih, planinarskih i pješačkih staza.

Studijom izvodljivosti utvrđuje se naročito prostorna, ekološka, društvena, finansijska, tržišna i ekonomska opravdanost investicije za varijantna rješenja definisana konceptualnim rješenjem - predlogom, na osnovu kojih se može donijeti planski dokument, kao i odluka o opravdanosti ulaganja u prethodne radove.

Analiza varijanti u okviru koridora treba da obuhvati sve građevinske radove za prihvatanje postojećeg i prognozirano saobraćaja kako na osnovnom pravcu tako i na vezama sa postojećom infrastrukturom u posmatranom području.

Studija izvodljivosti sadrži naročito:

- diverziju:
- (1) ciljevi investiranja (društveni, ekonomski, ostali ciljevi);
 - (2) osnovni podaci o investitoru i njegovim razvojnim mogućnostima i autorima studije;
 - (3) zadatak za izradu studije;
 - (4) period planiranja i baza podataka;
 - (5) metodološki pristup (obrazloženje primijenjenog softverskog alata).

- analizu postojećeg stanja:

- (1) prostorna lokacija (objekta, koridora, mreže);
- (2) funkcija (objekta, koridora, mreže) i stepen iskorišćenja;
- (3) značaj (objekta, koridora, mreže) u sistemu.

- tržišni aspekt - analiza i projekcija:

- (1) osnovne karakteristike;
 - (1.1) gravitaciono područje;
 - (1.2) osnovni indikatori društveno - ekonomskog razvoja;
 - (1.3) generatori tokova (putnika, tereta, robe, usluga);
 - (1.4) realizovani obim transporta i saobraćaja (putnika, tereta, robe i usluga) ukupno i po strukturi (po granama, vidovima, segmentima, vrstama robe i usluga, motivima putovanja);
 - (1.5) prognozirani obim transporta, odnosno saobraćaja za putnike i teret – ukupno i po strukturi (po granama, vidovima, segmentima, vrstama robe i usluga, motivima transporta, odnosno putovanja);
 - (1.6) ocjena uslova odvijanja transporta, odnosno saobraćaja po varijantama (funkcionalno vrednovanje).
- (2) analiza strukture;
- (3) analiza potrošnje;
- (4) procjena moguće prodaje.

- prikaz tehnološko - tehničkih rešenja:

- (1) prikaz izrade predloženog rješenja - konceptualnog rješenja;
- (2) prikaz osnovnih elemenata konceptualnog rješenja;
- (3) prikaz tehničko - tehnoloških rješenja iz konceptualnog rješenja projekta (arhitektonsko, građevinsko, saobraćajno, tehnološko, mašinsko, elektro i dr.);
- (4) grafički prikaz varijantnih rešenja;
- (5) planirani život objekta;
- (6) struktura i dinamika potrebnih ulaganja.

- analizu nabavnog tržišta:

- (1) specifikacija i opis potrebnih inputa;
- (2) analiza i procjena mogućnosti nabavke potrebnih inputa (domaći, strani) - za materijal i opremu; za sirovine za izgradnju i proizvodnju;
- (3) predviđanje inkrementalne cijene.

- prostorni aspekt:

- (1) analiza lokacije;
- (2) ocjena i izbor lokacije.
 - (2.1) usaglašenost usvojene varijante sa prostornim i urbanističkim planovima;
 - (2.2) prostorne posledice zauzimanja površina i razdvajanja cjelina;
 - (2.3) uticaji na prostorni razvoj područja;
 - (2.4) cijena dužine trase.
 - (2.5) cijena prostora i ličnosti;
 - (2.6) raseljavanje;
 - (2.7) zapošljavanje;
 - (2.8) bezbjednost.

- prethodnu analizu uticaja na životnu sredinu,
- (1) analiza mogućih uticaja na životnu sredinu;
- (2) predlog mjera zaštite životne sredine.
 - (2.1) odnos prema prirodnim i kulturno - istorijskim dobrima;
 - (2.2) uticaji na klimu;
 - (2.3) uticaji na površinske i podzemne vode;
 - (2.4) buka i aerozagađanja;
 - (2.5) uticaji na floru i faunu;
 - (2.6) uticaji na tlo;
 - (2.7) prethodne ocjene ekološke podobnosti.
- finansijsku analizu i ocjenu:
 - (1) proračun potrebnih ulaganja;
 - (2) izvori finansiranja i obaveze prema izvorima;
 - (3) uspjeh bilansa stanja;
 - (4) prethodna finansijska ocjena rentabilnosti projekta.
- društveno - ekonomsku analizu i ocjenu:
 - (1) ekonomski troškovi i koristi po varijantama u periodu eksploatacije;
 - (2) primijenjeni metod ekonomskog vrednovanja;
 - (3) direktni i indirektni (eksterni) društveno - ekonomski efekti;
 - (4) predlog optimalne varijante;
 - (5) etape i faze realizacije objekta i optimalna godina otvaranja;
 - (6) prethodna društveno - ekonomska ocjena rentabilnosti projekta.
- analizu osjetljivosti i rizika investiranja:
 - (1) osjetljivost na promjene polaznih parametara;
 - (2) izvori i razmjere rizika.
- prethodnu analizu izvora finansiranja i finansijskih obaveza:
 - (1) sredstva investitora su podržana;
 - (2) domaći izvori;
 - (3) inostrani i međunarodni izvori;
 - (4) garancije i obaveze;
 - (5) preliminarne procjene izvora finansiranja.
- prethodnu analizu organizacionih i kadrovskih mogućnosti:
 - (1) organizacija;
 - (2) kadrovski potencijal;
 - (3) troškovi organizacije i osoblja pojedinca.
- zaključak o studiji izvodljivosti
 - (1) zaključna razmatranja;
 - (2) rezime studije.

PREDSJEDNIK
DUŠAN RAICEVIĆ

